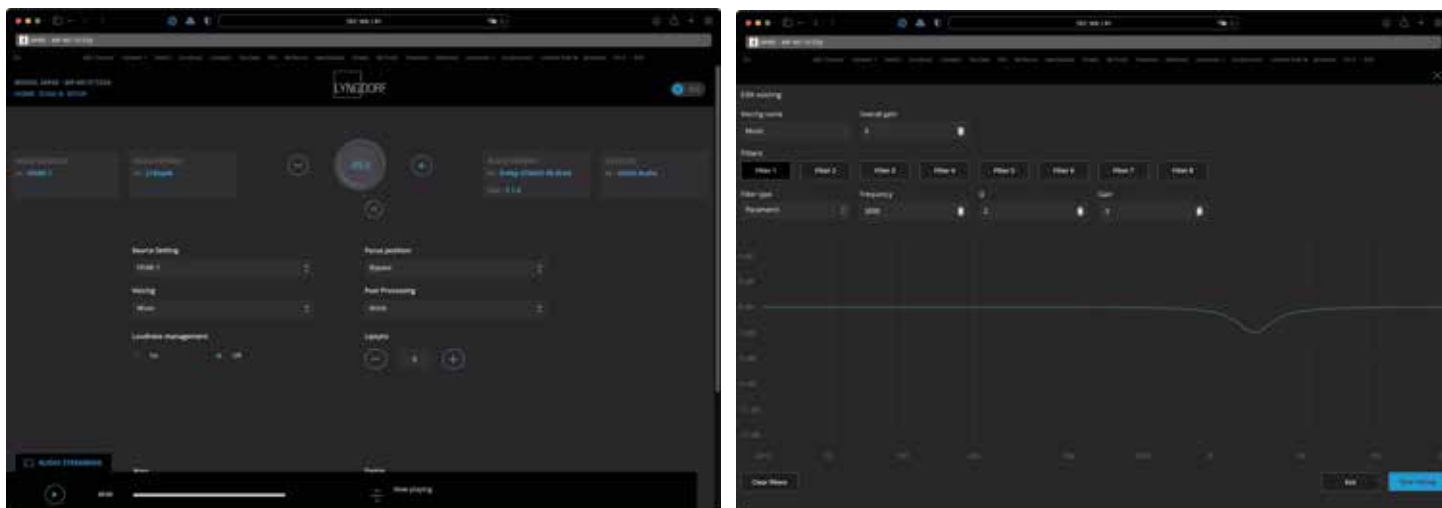

DEENS ZAKMES

8 stereo voorversterkers, 16 DA-converters, een room correction system, surround decoder, immersive audio ondersteuning voor Dolby Atmos, DTS:X en Auro 3D, audio interface, netwerk audio, streamer, internet radio, video- en audio routing, media-speler en Roon endpoint. Meteen maar even een samenvatting van wat deze AV-processor allemaal in zijn mars heeft. Het gevaar van een apparaat als deze is dat hij al gauw in het hoekje van surround-processors voor home-cinema wordt geplaatst, terwijl de MP-60 zoveel meer is dan dat. Sterker nog, voor iemand die op hoog niveau een goede stereo voorversterker en DAC nodig heeft, is de MP-60 net zo interessant.

Het design van de MP-60 is geheel in de lijn van de andere Lyngdorf-producten: het front is een combinatie van zwart mat aluminium en zwart glas, dat om en om verspringt. Lyngdorf spreekt zelf over Deens design, waarschijnlijk verwant aan Scandinavisch design, wat zich kenmerkt in minimalistische vormgeving en het 'vorm volgt functie'-principe (en hoeft overigens niet uit Scandinavië te komen, kijk maar naar Apple-producten). Hoe dan ook, bij het ontwerp van een receiver zit je vast aan een paar gegevens: aansluitingen en printplaten aan de achterkant, bediening en display aan de voorkant, grote volumeknop...een rechthoekige doos is dan het meest functionele. Zeker als deze in een rack met andere apparatuur komt te staan. In dit geval volgt de vorm de functie dus helemaal. Meestal verdwijnen dit soort multipurpose meerkanaals processorboxen in een server rack of ergens achter een deurtje. Met de de MP-60 kun je gerust pronken en deze op een centrale plek zetten, waarbij de grote volumeknop onder handbereik is en het display voor visuele feedback zichtbaar. En als ik het front vergelijk met een Japanse tegenhanger - deze zou bij mij achter een kastdeur verdwijnen – mag de MP-60 gezien worden als centraal middelpunt van een audiosetup.

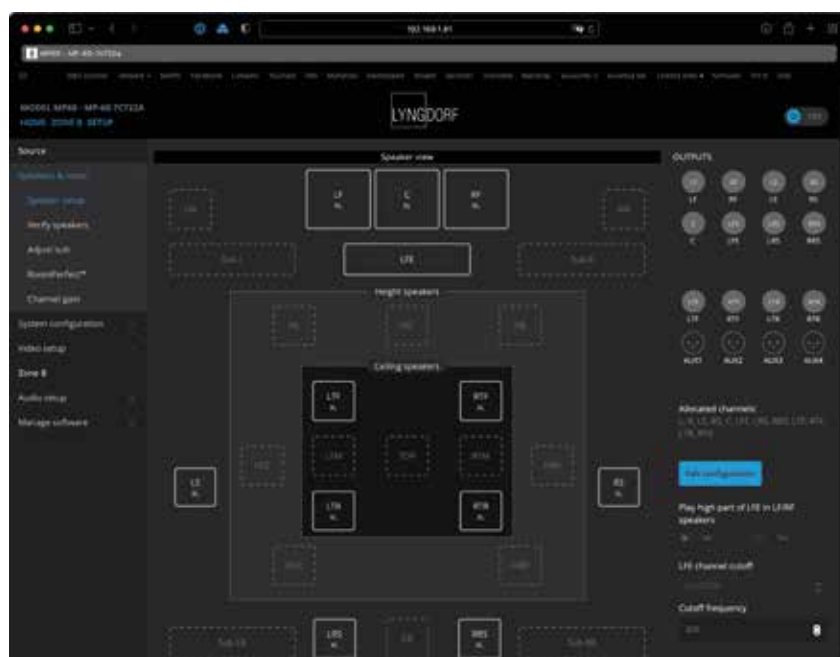
Nummertjes

Het apparaat is beter te doorgronden als je kijkt naar de aansluitingen op de achterkant. Wat meteen in het oog springt zijn 16 gebalanceerde analoge uitgangen, genummerd 1 tot en met 16. Bij het vorige model, de MP50, stonden hier nog markeringen als Lrs en Lfe. De MP60 is flexibel in zijn routing en in functie. Natuurlijk is de insteek een uitgebreide meerkanaals setup in een home-cinema of zelfs in een bioscoop, maar configureren naar 8 stereo-uitgangen of een surround en stereo-set, behoort ook tot de mogelijkheden. Vooral voor diegenen die naast een stereo setup er nog een complete surroundset naast hebben staan,

biedt dit mogelijkheden. Je stuurt ze nu beide met dezelfde voorversterker aan of je integreert de stereo-luidsprekers in je surround setup. Maar vergeet niet: gebalanceerd. In mijn set-up met actieve luidsprekers is dat ideaal, alleen mijn subwoofer met ongebalanceerde ingangen had een juiste verloop nodig.

Inregelen

Je zou dan ook verwachten dat het inregelen van zoiets kan uitdraaien op een drama, maar het menu en de interne structuur van de MP-60, zijn het meest overzichtelijke (en begrijpelijke) dat ik tot nu toe ben tegengekomen. In de Speaker Set-up geef je aan welke uitgang is bedoeld voor welke luidspreker. Het enige minpuntje hier is dat de becijfering op de achterkant nog niet is doorgedrongen tot het menu

(Het LFE-kanaal stuur je door naar Output LFE in plaats van Output 6). Wil je dieper in de instellingen of echt ongewone routing toepassen (denk bijvoorbeeld aan het toesturen van de hoge frequenties van het LFE-kanaal naar de frontluidsprekers), dan kun je die allemaal in hetzelfde menu aanpassen. Nergens hoef je verder dan 1 submenu door te klikken.

RoomPerfect

Na het toewijzen van de kanalen, zul je voor alles de juiste niveaus en klankkleur moeten instellen. Voor een installateur kan dit zo een dag werk zijn met allerlei meetapparatuur. Een goed klinkend systeem is compleet afhankelijk van de ruimte waarin deze is geplaatst en in welke opstelling. Zodra er akoestische problemen in de ruimte zijn, de luisterplek niet ideaal is, luidsprekers niet allemaal op de juiste plek staan (en niet allemaal op de juiste afstand staan) en als de luidsprekers en versterkers niet gelijk zijn, kan een roomcorrectiesysteem van pas komen. Het is haast ondoenlijk om dit zelf te bepalen, helemaal als je het puur op gehoor wilt doen, laat staan met meetmicrofoon en analyse-software. Er zijn meerdere systemen op de markt die dit aan de hand van wat metingen voor je kunnen doen, zoals Dirac en Trinnov. Lyngdorf heeft hier een eigen systeem voor, genaamd RoomPerfect.

De setup van RoomPerfect is supersimpel, maar heeft wel enige tijd nodig. Trek er gerust een uurtje voor uit. Er is een meetmicrofoon en een standaard meegeleverd, deze sluit je aan op de speciale XLR-microfooningang achterop de MP60. De eerste metingen worden gedaan vanuit de Focus Position, de centrale luisterplek. Extra metingen kunnen daarna gedaan worden op eventuele andere luisterplekken en willekeurige posities in je kamer. Je kunt achteraf dan ook aangeven op welke plek je zit als je in je eentje naar het systeem luistert. Erg handig als je bijvoorbeeld een goede luisterplek voor muziek hebt en een favoriete plek voor het bekijken van films.

Het uiteindelijke resultaat is verbluffend goed. Er wordt niet heel zwaar ingegrepen, geen drastische fasedrukproblemen of plekken in de ruimte waar het geluid aanzwelt of juist wegvalt. Het is heel gelijkmatig, maar op de luisterplek natuurlijk het mooiste. Je kunt het geheel met 'Voicings' nog aanpassen.

Hiervoor zijn allerlei presets ingebouwd als Music of Movie, maar als gebruiker kun je ook zelf aanpassingen maken en opslaan. Voicings zijn in feite hoogwaardige parametrische en shelving filters die in een grafische weergave heel eenvoudig zijn aan te passen.

Menu

Het menu is trouwens op verschillende manieren te bekijken en in te stellen. Met de afstandsbediening (die overigens zowel via infrarood (IR) of radiosignaal (RF) is te gebruiken) kun je de basisinstellingen van het

display aflezen, maar het uitgebreide menu wordt via de HDMI uitgang getoond. Je kunt dit echter ook vanaf een computer, tablet of telefoon doen, via een webbrowser. Wel zo makkelijk. En als je de bediening van de basisfuncties, al is het alleen al voor het volume, liever via een app wilt doen, kan dit via de Lyngdorf Remote app. Natuurlijk kun je op het apparaat zelf ook nog terecht, al is het alleen al voor die fijne soepele grote volumeknop.

Meer in- en uitgangen

Natuurlijk vallen die 16 gebalanceerde uitgangen het meest in het oog, maar daaromheen zitten een paar mogelijkheden die wellicht nog interessanter zijn. Ik heb het dan niet over de 5 HDMI-ingangen en 2 HDMI-uitgangen. Deze zijn overigens volgens de laatste HDMI 2.1 standaard, kunnen 8K doorgeven, hoge framerate's doorgeven en ondersteunen alle HDR-standaarden. Ik heb het ook niet over alle optische, coaxiale en AES/EBU digitale aansluitingen, alle control interfaces en ook niet over de SD-kaart en USB-aansluitingen. Wat vooral interessant is, zijn de drie slots waar optionele kaarten voor kunnen worden aangeschaft. Een 16-kanaals AES-EBU ingangsmodule voor filmserver, een 16-kanaals AES-EBU uitgangsmodule en een 16-kanaals AES67 ingang en uitgangsmodule. Deze laatste maakt het mogelijk om via het AES67-protocol, 16 kanalen audio via een ethernet-netwerk te versturen en ontvangen. Vooral dat laatste is uniek, want het betekent dat je in een studio waar met Dolby Atmos wordt gewerkt, de MP-60 kunt inzetten als audio interface, volume control en decoder. Maar denk ook aan hotels, conferentiecentra,

zalencomplexen, waar al veel met audio over ethernet wordt gewerkt met system als Dante, kan de MP-60 zijn dienst doen.

DAC

En is voor al deze bovenstaande situaties met een stel apparaten bij elkaar, ook wel hetzelfde te bereiken, dan is er nog steeds één groot verschil. De MP-60 klinkt namelijk ongelooflijk goed. De signaalruis-verhouding is subliem en de timing superstrak. Natuurlijk kon ik het niet laten om mid-range DA-converter als de Mytek Brooklyn en een high-end DAC als de DCS 954/Elgar met stereomateriaal te vergelijken. De Mytek Brooklyn is duidelijk geen match, maar in vergelijking met de DCS heeft de MP-60 een gelijke gevonden. In surround en immersive (bijv. Dolby Atmos) is die timing over 12 kanalen audio eigenlijk nog belangrijker en kun je stellen dat je 6 high-end DACs tegelijkertijd aan het werk hebt. Met een voorversterker die deze 12 kanalen gelijkmatig harder en zachter kan zetten, zonder dat één van deze kanalen even eruit vliegt. En als alles dan stil is...is het ook werkelijk stil. Op hoog volume op de pauzeknop drukken en even je oor te horen leggen bij de speakers en dan geen ruis waarnemen. En zelfs van het apparaat geen zuchtje. Besef goed dat hier een kleine linuxsysteem is ingebouwd dat alle audio-formaten moet decoderen, de video moet verwerken, voorversterkers voor 16 kanalen, je zou hier zeker een luide ventilator verwachten. Zeker in een situatie waar het apparaat in de buurt van de luisterplek staat een aangename bijkomstigheid.

Veel meer

Ik had deze review misschien beter in twee stukken kunnen verdelen, want ik heb nog niet eens alles aangestipt. Al is het alleen maar alle immersive formaten (Dolby Atmos, DTS:X en Auro 3D) die de

MP-60 kan decoderen met ieder hun eigen instellingen. Of de vele toepassingen waarin de MP-60 het beste tot zijn recht komt, maar misschien is dat niet nodig. Waarschijnlijk heb je na het lezen wel door wat de mogelijkheden zijn en zie je een toepassing die ik nog niet eens had kunnen bedenken. Wat dat betreft kan de MP-60 dan ook jaren vooruit. De toepassingsmogelijkheden zullen alleen maar toenemen, de roep om kwaliteit en stabiliteit in complexe situaties zal altijd blijven bestaan.

SPECIFICATIES

Audio ingangen:	5 x HDMI (met 1 x HDMI eARC, 1 x AES/EBU S/P-DIF, 3 x S/P-DIF coaxiaal inputs, 4 x S/P-DIF optisch, 1 x USB audio input, 1 x microfoon XLR
Audio uitgangen:	16 x XLR analoog, 1 x SPDIF coaxiaal
Video ingangen:	5 x HDMI
Video uitgangen:	2 x HDMI
Media player:	vTuner, Airplay, Spotify Connect, Roon Ready, DLNA
Afmetingen:	14.7 x 45.0 x 37.0 cm
Gewicht:	9 kg
Website:	lyngdorf.steinwaylyngdorf.com
Distributie:	www.hificornertrading.com
Prijs:	€16.500

Distributeur
Hifi CornerTrading
Info@hificornertrading.com

NEDERLAND :

Audio Artistiek - Vries
Audio Ferry Kremers - Schoonoord
Audiohuis Delft - Delft
Audio Expert - 's Hertogenbosch
Audio Innovations - Nieuw Vennep
Audio Life - Buren
Echo Audio - Axel
Echo Audio - Middelburg
Eringa Geluid - Leeuwarden
Hans Audio - Hoorn
Hifi Limburg - Beek
Hifi Choice - Soest
Hifi Solutions - Amsterdam
Hifi Studio Zwaard - Capelle aan de IJssel
Intosurround - Eindhoven
Lexicom Multimedia - Leidschendam

Majstro - Kamerik
Novus Audio - Kampen
Poullissen Audio/Video - Roermond
Sights at Sounds - Zutphen
Solosound - Huizen
Stassen Hifi - Tegelen
Speakerland - Oss
W & W Audio - Enschede
Hifi Klubben - Diverse Filialen

BELGIË :

Audiophile 1333 - Ukkel
Audio Perfect - Oostkamp (Brugge)
BelHifi - Meise
Enovo - Ninove
Exclusive Technology Srl - Courcelles
Groovit - Tournai

Hifi Corner - Antwerpen
Hifi Corner - Deurne
Hifi Corner - Schoten
InStereo - Retie
The Audio Shop - Putte

LUXEMBURG :

Cinemotion - Mondorf-les-Bains
L' Audiophile - Luxemburg

PROFESSIONALS Nederland:

Bloomline Acoustics - 's Gravendeel
D. Audio - Rijswijk / Zwolle
Janssen Audio Systems - Boxmeer
Maestr - Amsterdam
Sight and Sound - Amsterdam